

БЪЛГАРСКО-РУСКИ РАЗГОВОРНИК

всекидневни изрази • пътуване • поздравя • запознанство • време • мерки • числа

из града • настанување • покупки • забележителности • здравје • услуги • работа

Това е откъс от книгата.

Цялата книга може да намерите в Библио.бг

www.biblio.bg

БЪЛГАРСКО- РУСКИ РАЗГОВОРНИК

SKYPRINT
2007

БЪЛГАРСКО-РУСКИ РАЗГОВОРНИК

Автор: Мариан Петров

© Скайпринт 04 ЕООД

Всички права запазени. Никаква част от това издание не може да бъде възпроизвеждана и разпространявана без изричното разрешение на Скайпринт 04 ЕООД

СЪДЪРЖАНИЕ

РУСКАТА АЗБУКА	6	Площ. Вместимост.	43
Произношение	7	Тегло	44
ВСЕКИДНЕВНО ОБЩУВАНЕ	17	ВРЕМЕ	44
Поздрави	17	Метеорологично време	44
Запознанство	19	Сезони. Дни. Части на деня.	46
Семейство	22	Месеци.	47
Въпроси	24	Дата.	48
Молба, разрешение	27	НА ДОБЪР ПЪТ	52
ЧИСЛИТЕЛНИ ИМЕНА	31	На митницата	52
Числителни бройни	31	Автомобил	58
Числителни редни	35	Влак	64
Числителни дробни	38	Самолет	68
ЧАС	40	Автобус	72
МЕРКИ	42	Кораб	73
Дължина	42	Автостоп	77

В ГРАДА	78	Десерти и плодове	107
Придвижване пеш	78	Подправки.....	108
Пътуване с кола	80	Салати и зеленчуци	109
Градски транспорт.....	82	Напитки	110
Такси.....	85	Безалкохолни	110
Кола под наем	86	Алкохолни	111
Пътни знаци.....	90	Прибори	112
НОЩУВКА	91	ПОКУПКИ	114
Хотел	91	Храни	116
Общежитие	96	Дрехи	117
Къмпинг	97	Дамски дрехи	119
ХРАНИ И НАПИТКИ	100	Мъжки дрехи	120
Ресторант	100	Общи дрехи и аксесоари..	120
Сладкарница	101	Детски дрехи и играчки..	121
Храни	103	Обувки	121
Месо	105	Платове	123
Риба и морски деликатеси	106	Козметика	124

Бижутерия	125	Лекарства	158
Превозни средства.....	126	УСЛУГИ	158
Книги, списания, вестници..	127	Поща	158
Цветове.....	129	Телефон	162
ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ И		Интернет	167
РАЗВЛЕЧЕНИЯ	130	Банка	169
Музей	130	Фризьорски салон.	
Кино и театър	132	Бръснарница	173
Музика	135	ПОЛИЦИЯ	175
Дискотека, бар	137	РАБОТА	181
Спорт	139	Професии	183
ЗДРАВЕ	142	Търсене на работа	187
Човешкото тяло	142	ЖИЛИЩЕ	194
Лекар	145	Части на къщата	195
Болести.....	152	Части на стаята	196
Зъболекар	153	Мебели и предмети	197
Аптека	156	КРАТКА ГРАМАТИКА	199

РУСКАТА АЗБУКА

А а [а]	П п [пэ]
Б б [бэ]	Р р [эр]
В в [вэ]	С с [эс]
Г г [гэ]	Т т [тэ]
Д д [дэ]	У у [у]
Е е [е]	Ф ф [эф]
Ё ё [е с двумя точками]	Х х [ха]
Ж ж [жэ]	Ц ц [цэ]
З з [зэ]	Ч ч [чэ]
И и [и]	Ш ш [ша]
Й й [й краткое]	Щ щ [шча]
К к [ка]	Ы ы [йеры]
Л л [эль]	Ъ ъ [твёрдый знак]
М м [эм]	Ь ь [мягкий знак]
Н н [эн]	Э э [э обратное]
О о [о]	Ю ю [ю]
	Я я [я]

Посочени са названията на буквите, а не тяхното произношение.

Произношение

Повечето от звуковете в руския език се произнасят както българските. Специфичните произношения са следните:

При разделителните знаци:

ъ = [] - разделителен знак, който не се произнася: **отъезд** [отйест];

ь = [Ь] - омекотява предходния съгласен звук: **сѐмьи** [сьемьи]. С този знак [Ь] се отбелязва и мекостта на съгласния звук при транскрибирането;

ъ = [] - не оказва влияние (в края на думата след предимно или само твърди или меки съгласни): **мышь** [мъйш];

При гласните звукове:

а, о = [а] - в първа предударена сричка, произнася се средно

между българските [а] и [ъ]: **вагòн** [вагон], **окнò** [акно];

а, о = [ъ] - в предударени (с изключение на първата) и в следударени срички: **капитàл** [къпъитал], **зòлото** [золътъ];

е = [ье], [йе] - под ударение е винаги йотувана (мека) гласна [е]: **мèсто** [мъестъ]; **уèхатъ** [уйехътъ];

е = [ə] - в първа предударена сричка, произнася се средно между българските [е] и [и], но йотувано (омекотяващо): **теплò** [тъэпло], **едà** [йэда];

е = [ə] - в предударени (с изключение на първата) и в следударени срички, произнася се средно между българските [е] и [ъ], но йотувано (омекотяващо): **телегра̀ф** [тъэльэграф], **ерундà** [йэрунда];

ë = [ьо], [йо] - винаги е под ударение, обикновено двете точки не се пишат: **нëбо** [ньобъ], **ëлка** [йолкъ];

ё = [о] - след предимно или само твърд съгласен звук:
шёпот [шопът];

и = [ъй] - след предимно или само твърд съгласен звук: **цѐфра** [цъйфръ], **зашивàть** [зъшъйвать], **нòжик** [ножъйк]; в останали-те случаи омокотява предходната съгласна: **юрѝст** [юрьист];

ы = [ъй] - **быть** [бъйть], **смывàть** [смъйвать], **дòбыто** [добъй-тъ];

э = [е] - **поэт** [пает], **этаж** [етаж], **аэропòрт** [ъерапорт];

ю = [ьу], [йу] - **рюмка** [рьумкъ], **июнь** [ийунъ], **тюрьма** [тьурьма], **юрѝст** [йурьист], **моют** [мойут];

я = [ья], [йа] - под ударение: **пѣтый** [пъатъй], **ясно** [йаснъ];

я = [ья], [йа] - в първа предударена сричка, произнася се средно между българските [ья/йа] и [ьъ/йъ]: **глядѣт** [гльадъат], **яйцò** [йацо];

ПРОИЗНОШЕНИЕ

я = [ъ], [йъ] - в предударени (с изключение на първата) и в следударени срички: **дѣсять** [дъесъът], **ѡрмія** [аръмийъ];

При съгласните звукове:

й = [] - след буквата **ы**: **пѣтый** [пъатъй].

Звучните съгласни се обеззвучават пред беззвучни съгласни и в края на думата. В останалите случаи звучат като звучни съгласни. С изключение на само твърдите, те могат да бъдат твърди и меки. Освен посочените закономерности, общи за всички звучни съгласни, някои от тях имат и следните особености:

г = [в] - в окончанията за родителен падеж на прилагателните от мъжки и среден род: **весѣлого** [въэсьолъвъ], както и в някои думи: **сегòдня** [съводнъъ];

ж - е предимно твърд съгласен звук в руския език.

Беззвучните съгласни се озвучават пред звучни съгласни. В останалите случаи звучат като беззвучни съгласни. С изключение на само твърдите или само меките, те могат да бъдат твърди и меки. Освен посочените закономерности, общи за всички беззвучни съгласни, някои от тях имат и следните особености:

ц, ш - са предимно твърди звукове в руския език;

ч - е мек съгласен звук в руския език;

щ = [шъ:] - мек съгласен звук в руския език, който звучи като двоен съгласен [ш]: **пощёда** [пашъ:адъ], **хйщный** [хишъ:нъй], **плющ** [плъушъ:], **щёголь** [шъ:огъль].

Сонорните съгласни имат само меки и твърди варианти.

Двойни съгласни:

[:] - двете точки след съгласния звук означават наличието на

ПРОИЗНОШЕНИЕ

двоен съгласен звук. Образуването на двойни съгласни в руския език зависи от множество фактори и не е последователно, така че ще бъде отбелязвано в транскрипцията:

зз, сз = [з:] - **беззабòтный** [бьэз:аботнъй], **сзàди** [з:ады];

сс, зс = [с:] - **рассòл** [рас:ол], **из селà** [ись :эла], но: **русьский** [руськый], **францúzский** [францускый];

тт, дт = [т:] - **оттаскàть** [ът:аскать], **подтолкнùть** [път:алк-нуть], но **атташè** [ъташе];

дд, тд = [д:] - **поддàть** [пэд:ать], **отдèл** [адь:ел];

бб, пб = [б:] - **об борт** [аб :орт], **ослèп бы** [асльеб :ъй], но **баббйт** [бабьит];

бп = [п:] - **об пол** [оп :ъл];

вв = [в:] - **ввоз** [в:ос], но **раввйн** [равьин];

вф = [ф:] - **в фòрме** [ф :ормьэ];

нн = [н:] - **ценный** [цен:ъй], но **тennis** [тьеньис];

лл = [л:] - **гулливый** [гуль:ивъй], но **аллея** [альейъ];

рр = [р] - **барраж** [бараш];

мм = [м:] - **гумма** [гум:ъ], но **граммофон** [гръмафон];

пп = [п:] - **группа** [груп:ъ], но **аппарат** [ъпарат];

кк = [к:] - **эккер** [екъ:эр], но **аккорд** [акорт];

фф = [ф] - **аффект** [афъект]

Съчетания на съгласни:

сш, зш = [ш:] - **сшить** [ш:ить], **лезший** [лъеш:ий];

сч, зч, жч = [шь:] - **счистить** [шь:исьтъить], **заказчик** [закашь:ик], **мужчина** [мушь:инъ], но **брусчатый** [брушьчъатъй];

стч, здч = [шь:] - **жестче** [жошь:э], **громоздче** [грамошь:э], но **бороздчатый** [барошьчъътъй];

сж, зж, жж = [ж:] - **сжать** [ж:ать], **разжог** [раж:ог], **жужжать** [жуж:ать];

тс, дс, тьс = [ц] - **несётся** [нѣэсьоцъ], **сходство** [схоцтвъ],
бояться [байацъ];

тц, дц = [ц:] - **отца** [ац:а], **молодцы** [мълац:тъ];

чн = [шн] - **конечно** [каньешнъ], но **точный** [точнъй];

чт = [шт] - **что** [што], но **нечто** [нѣчътъ], **прочтѹ** [прачъту];

гк = [хк] - **мягкий** [мъахъкый];

гч = [хчъ] - **лёгче** [лъехчъэ];

тш, дш = [чъш] - **приведший** [привѣчъштъй];

тч, дч = [чъ:] - **лётчик** [лъочъ:ик], **зодчий** [зочъ:ий];

стн = [сн] - **вѣстник** [вѣсьньник];

здн = [зн] - **поздно** [познъ];

стл = [сл] - **счастливый** [шъ:аьсьльивъй];

стск = [с:к] - **марксистский** [маръкъсьисъ:кый];

стц, здц = [сц] - **истца** [исца], **узцы** [усцъй];

нтц, ндц = [нц] - **таланца** [таланцъ], **голландцы** [гал:анцъй];

нтск = [нцск] - **комендантский** [къмъэнданцъскый], но **гигантский** [гиганъскый];

ндск = [нск] - **голландский** [гал:анъскый], но **ютландский** [йутланцъскый];

нтк, ндк = [нтк] - **официантка** [ъфъицианткъ], **ирландка** [ирланткъ], но **гувернантка** [гувъэрнанкъ], **голландка** [гал:анкъ];

вств = [ств] - **чувство** [чувствъ], **здравствуйте** [здраствуйтъэ], но **нравственный** [нрафъсьтъвъэн:ъй];

рдц = [рц] - **сърдце** [сьерцэ];

лнц = [нц] - **сòлнце** [сонцэ];

В квадратните скоби се посочва произношението на думите (транскрипция). Ударението в руския език е подвижно, понякога и във формите на една и съща дума.

Библио.бг - платформа за електронни книги и списания

Чети каквото обичаш!

www.biblio.bg

